

POGAJ BÓH

ČASOPÍS EVANGELSKÍCH SERBOW

3. číslo

Budyšin, měrc 1959

Lětnik 9

Hrono za nalětnik 1959

Wjetši pak mjez wami budź služobnik. (Mat. 23, 11)

Chcyć wjetši być, wjace před druhimi plaćić, trochu nahladniši być, po schodženku postupować, to sebi někotryžkuli žada. A potajny wotpohlad tajkeho žadanja a prócowanja je to, zo by chcył tajki rady knjezić.

Jezus Chrystus pak tudy cyle hinaši puć pokaza. Wjetši być, haj! Knjezić, ně, ale słužić! My stejimy na wyšim schodženku, hdyž słužimy a lubujemy. Woboje mjenujey hromadu słuša. Smy na serbskim kublanskim dnju dobre, dušow-pastyrské słowo slyšeli wo prawej křesćanskej lubosći. Lubosć nje-pyta swoje. Prawa lubosć je přeco słužaca lubosć, kiž chce druhemu něšto być a jemu pomhać.

A tón, kiž je woprawdze wjetši hać my wšitcy, to je naš Zbóžnik Jezus Chrystus. A to je so stał nic z tym, zo je sam so powjetšil, ale zo je so ponižil a zo bu poslušny hać do smjerće, haj hać do smjerće na křižu. Wuraznje je prajił, zo njeje přišol, zo by sebi dał słužić, ale zo by sam słužil a dał swoje žiwjenje k wumóženju za jich wjele.

A dokelž mamy tež swój křiž na so wzac a za Jezusom chodzić, jeli-žo chcemy prawi Jezusowi wučobnicy być, plaći to tež za nas. Prawa nutřkowna wulkosć to njeje, hdyž chce čłowjek z hordosću a nadutosću knjezić a česceny a widžany być, ale hdyž je zwólniwy, w prawej ponižnosći słužić a lubować. A wuknyć dyrbymy to wot a pola Jezusa. Wšak praji sam: „Wukńće wote mnje, dokelž sym čicheje mysle a z wutroby pokorny.“

La.

„A wodaj nam naše winy, jako my wodawamy našim winikam“

Na kóncu poslednjeje wójny je starosć a strach před nuzu čłowjekow zaběrała, wosebje pak wědomje winy. Nowiny běchu polne tajkich rozrěčowanjow. Wjele z našeho ludu njeje wědžalo, kajka ličba lžow, přišlódženja, hrubosće a mordarstwa je swět napjelniła a wšitko to njezbožo, kotrež je nas potrjehiło, zawinowala.

Sprawnje zmynsleni běchu sebi toho wědomi, zo wšitko prócowanje, winu pola druhich pytać a sebjě samych wuzamknyć, nas dale

njeprawdu činił a hdže je so ze swojim mjelčenjom sobuwinowaty sćinił na tutej wulkej, powšitkownej winje.

Lědy jedna z próstwow swjateho Wótčenaša je tohodla w našim času tak wažna a žada sebi wot nas, zo chutnje wo tym přemyslujemy, što chce nas 5. próstwa wučić: „A wodaj nam naše winy, jako my wodawamy našim winikam.“

Troje sebi wot nas žada naš Zbóžnik w 5. próstwje:

zmužite wuznaće:
smy winowaći;
ponižnu próstwu:
wodaj nam;
sprawny slub:
tež my chcemy wodać.

Wuznawamy swoju winu.

Je znamjenite za naš čas, zo džensniši čłowjek nima skoro wjace žaneho začuća za hrěch a winu. Rěčimy wo njezbožownych wobstejnoscach, wo złym wliwje, wo chorych nahladach swětnje zmynslenych. Z toho wuchadža, zo so wina njepeyta pola jednotliwca, hdyž neprawdu čini. A tohodla wobhlada moderny čłowjek wuznaće winy jako něšto njeprírodné a njewěrne, z čehož ma so čłowjek wuswobodzić. Wola k dobremu dyrbi so w čłowjeku sama plodzić a rosć, potom samo wot so wšitko špatne a zle wot nas wotpada. Jasnje začuwamy, kajki strach tajke zrozumenje žiwjenja we sebi chowa. Jelizo njejsym za swój skutk zamołwity, potom so njetrjebam džiwać, hdyž tež začuće za to, što je prawe a njeprawe, dobre a zle, we mni wusnje. Potom njeprípóznawam Boha za swojeho sudnika, ale činju sebjě sameho za sudnika. A tola pokazuja nam stawizny ludow, kak so tajki čłowjek hić dawa a kak stajnje hłubšo spada, kiž je so wot Boha wotrjekł. Lud, kiž Boha jako naj-

Stara Boža martra w Hodžiju

dowjesć njemóže. Jenož sprawne wuznaće, zo so njejsmy před Bohom dosć ponižowali, zo njejsmy přećiwo neprawdosći dosć wojowali a zo njejsmy dosć lubowali, móžeše nam dopomhać, zhubjenu dowěru zaso dobyć a wosebje wodaće našeje winy pola tamnych docpěć.

Nimamy žaneho prawa, druhich zasudžować, hačrunjež tež woni bjez winy njejsu. Kóždy z nas ma sam ze sobu činić dosć a ma so před Bohom pruwować, hdže je

wyšeho sudnika njeprípóznawa, ryje sebi swój row.

Tohodla napomina nas 5. próstwa a Lutherowe wukładowanje jara chutnje: Budź sebi zamołwitosće před swojim Bohom wědomy!

Prašamy so, w čim naša wina wobsteji, to nam hižo słowo „wina“ samo na sebi praji. Winu mam hižo potom, hdyž sym někomu něšto winowaty wostał, něšto skomdźił abo zanjechał. Jezus wupraji tute mysle w přirunanju wo sudnym dnju tak: Hłódni, kotrymž njejsym jěsć dať; lačni, kotrymž njejsym pić dať; hosćo, kotrychž njejsym hospodował; nazy, kotrychž njejsym wodźewał; chori, kotrychž njejsym hladať; jeći, kotrychž njejsym wopytował; tući wšitcy budu mje jónu wobskoržować před wěčnym sudnikom.

Štó z nas móhł prajić, zo njeje w tutym wjele skomdźił a přez to wjele zawinował?

A k tutym hrěcham skomdy přidruža so hrěchi skutka, kiž naše swědomje wobćežuja. Što by tak někoty za to dał, hdy by wón jedyn skutk swójeho žiwjenja móhł wušmórnyć!

Hdyž pak tomu tak je, čehodla nimamy zmužitosće, zjawnje swoje wšelakore winy wuznać, kiž nas před Bohom wobskoržuja? A nichto njepraj, zo žaneho hrěcha nima. Čim bóle našemu Zbóžnikaj do šule chodźimy a na jeho kaznje kedźbujemy, čim lépje spóznamy, kak prawje ma Luther ze swóje skórzbu: „Přetož my wšědnje wjele hrěšimy a wšak jeno chłóstanje zaslužamy.“

Tajke chutne začuća wubudža we nas ponižnu próstwu: wodaj nam! Ze zhubjenym synom dyrbymy prajić: „Wótče, sym zhrěšil w njebjesach a před tobu, a njejsym dale hódny, zo bych twój syn mjenowany był.“

Jenož tak móžemy wěsći być, zo nam Bóh woda, ale nic našeje zaslužby dla, ale z hnady. Kak praji tola Luther w swojim wukładowanju? „My prosymy w tej próstwjě, zo by njebjeski Wótce nochcył hladać na naše hrěchi ani jich dla nam tajke próstwy zapowědźić; přetož my njejsmy toho hódni, wo čož prosymy; njejsmy joh tež zaslužili; ale zo by chcył nam to wšitko z hnady dać.“ Zbožowni móžemy być: Z hnady smy wuswobodženi wot wšitkeje winy, kotraž njemóže nas dale tumać. Kak je to móžno? Hdyž so naša zaslužba wuzamka, kaž Luther

praji, potom móžemy čim bóle na zaslužbu našeho Knjeza twarić. Jeho najwjetši a najwážniši nadawk widžeše wón w tym, zo nam zhubjenym čłowjekam wodaće hrěchow a měř z Bohom přinjese. Tohodla da so Jezus na křiž zbić, tohodla je wón, njewinowaty a čisty, za nas čěžu hrěchow na so wzal, „zo bychy wšitcy, kiž do něho měřja, zhubjeni njebyli, ale wěčne žiwjenje měli.“

Naša 5. próstwa skónči ze sprawnym slubom: kaž my woda wamy našim winikam. Po słowje wšak rěka: Kaž smy wodawali našim winikam. Z tym je prajene, zo prjedy hač so nam naše hrěchi wodawaju, smy druhim jich hrěchi wodać dyrbjeli. Luther wukładuje: „Tuž chcemy tež zaso z wutrobu wodawać a radži dobrotu činić tym, kiž so na nas přehřeša.“

Wěmy, kak čězko to je, tute žadanje dopjelnic. Chcył nam Bóh jenož telko wodać, kelkož smy druhim wodali, kak móhli před nim wobstać? Luther sebi hišće wjace žada hač wodaće; dyrbymy zle z dobrym wotplacić z tym, zo

tym, kiž su so na nas přehřešili, radži dobrotu činimy.

Štó móže so tu z nas chwalić, zo tak jedna? A tola praji Jezus: „Lubujće swojich njeprěcelow, žohnujće tych, kiž was pokliwaju; činće dobrotu tym, kiž was hidža; prošće za tych, kiž wam škodža a přescěhaju was, tak zo byšće džěći byli washeho Wótca w njebjesach.“

Tak dyrbjało to poprawom mjez křesćanami być, zo njedadža slóncu so chować bjez toho, zo so njejsu prjedy zaso zjednali.

Nowe žiwjenje a jednanje móže so jenož tam započec a wuskutkować, hdžež smy žiwi po přikładze našeho Knjeza a Zbóžnika a hdžež po jeho kaznjach a zasadach jednamy. Bóh luby Knjez njech nam spožči hnadnje tu móc, nic jenož, zo do wodaća našeje winy wěrimy, ale zo tež tutu Božu hnadu, kotraž je so nam přez Chrystusowe čerpenje a wumrěće dóstała, přez naše připowědanje a jednanje rozšěrjamy, zo by na tajke wašnje woprawdže měř na zemi nastal mjez čłowjekami, kiž su dobreje wole.

Me.

Kubłanski dzeń

23. małego rózka 1959 w Budyšinje

Stajnje rosćacy wopyt našich kubłanskich dnjow swědči, zo naši lubi ewangelscy Serbja rad na njón chodža. Tak běchmy lětsa přez 100 wosobow. Bohužel běše Wojerowska wokolina slabje zastupjena. Z duchownych tam ani jedyn njeběše, dokelž mějachy we Wojerecach konwent. Škoda!

Prědowanje bratra fararja Meltki-Klukšanskeho a přednošk bratra fararja Lazarja-Hodźijskeho podawamy wam w tutym čisle we wujimku.

Serbska superintendentura poda swoju rozprawu.

Z džakom so spominaše na bohate wobdźělenje při zapokazanju noweho serbskeho superintendenta 9. 11. 1958 w Njeswaćidle. Ze smjercu našeho lubeho a njezapomniteho bratra superintendenta Mjerwy je so Bukečanska wosada wosyroćila. Na naležne próstwy serbskeje superintendentury a serbskeho předarskeho konwenta je bratr farar Lazar-Hodźijski zwolił, do Bukec hić. Tutón nowy wopor našeho lubeho bratra chcemy z wulkim džakom připóznac. Wón je hižom wjele woporow za nas přinješ: jako młodźenc je serbsčinu z wulkeje swěru dokla-

dnje nawuknył. Swojeje swěrnosće k Serbstwu dyrbyeše z Minakała za čas fašizma do Rudnych horow so dać přesadzić. Po wójnje je čězke duchownske džělo w Hodźiju přewzał. Wón lubowaše swoju Hodźijsku wosadu kaž jeho Hodźijscy wutrobnje lubuja. Jemu so čězko z Hodźija dže, ale dokelž jeho w Bukecach trjebaju, tam pónđe, a pónđe tam tež rady, kaž to poslušnemu wotročkej přisteji.

Z radoscu zasłyšachmy, zo je do Janšojc w Delnjeje Łužicy serbski farar přišoł. Njemóžachmy pak hač dotal hišće zwěsćić, hač je tomu woprawdže tak.

Naša próca, z ČSR ewangelskich wikarow za naše serbske wosady dóstać, bě podarmo. Tež tamneho wikara z nawječorneje Němskeje, kotryž je zwólniwy serbsku rěč nawuknyć a mjez Serbami skutkować, njedóstanjemy.

28. 12. 1958 je serbski superintendent młodeho Minakałskeho wikara Pjastku za duchowneho wuswjećil. Wjeselimy so jara, zo chce serbsku rěč nawuknyć. Njech je wón hódny naslědnik našeho lubeho njeboh bratra Bamža.

Studentaj bohosłowstwa Gólc-

Wjelećanski a Albert-Zajdowski staj na Lipsćanskej uniwersiće swoje rěčne pruwowanja zložiloj. Tuž mamy nadźiju, zo za krótke leta budžetaj móc do služby našich serbskich wosadow zastupić. Hišće dwaj dalšej studentaj so prihotujetaj w Lipsku na duchownstwo. Bohu budź džak, zo mamy zaso serbski duchownski dorost.

Loni je so zaso přeni raz po dołhim času předarski seminar k pilnemu a wuspěšnemu džělu schadźował.

Jara nas rudži, hdyž z někotrych wosadow slyšimy, zo so tam mało serbsce předuje. Čim bóle nas hnuje, hdyž čitamy w rozprawje Budestećanskeje wosady w tutym čisle, zo mějachu tam loni 35 serbskich Božich službow, to rěka, zo běchu tam w přerězku w každym měsacu 3 serbske Bože služby.

Serbska superintendentura je aparat za zynkopaski kupila. Chcemy spytać jón wužiwać, zo by tež Bože słowo w serbskej rěči do serbskich domow nosyl.

Redaktor Pomhaj Boha dzakowaše so bratřej fararjej Lazarej za swěrne dopisowanje a prošeše přítomnych wo kritiku našeho lópjena, słowa pak so nihtó njeimaše.

Naše loňše jednanja a dopisy na serbski rozhlós dla wusylanja serbskich předowanjow běchu wšitke podarmo.

Rozprawjer přečita list serbskeje superintendentury na knjeza Winarja w Budyšinje, lawreata narodneho myta, w kotrymž wona protestowaše přečiwo znjewužiwaniu ewangelskeje duchownskeje drasty w programje „Ptačeho kwasa 1959“. Přítomni tutón list schwalichu.

Sakske hłowne bibliske towarstwo je přilubilo, zo chce čisć noweho serbskeho přeložka scěnja Mateja přewzać. Přihotowanje manuskriptow budže přenje hłowne džělo noweje sekretarki pola serbskeje superintendentury, sotry Hilže Wjelic ze Skanec pola Rakojd.

Knjezaj prof. Hanuš Härtel w ČSR a předar Krawčik w Běłej Wodze staj pilnaj w přeložowanju scěnja Lukaša. Jimaj wutrobný džak!

Postrowy z ČSR so wučitachu, postrowy našich lubych přecołow w Myslobořicach a tež fararja bratrowskeje Jednoty w Rovensku Miroslava Hloušeka, kotryž sej přeje, z lužiskim Serbom móc sej dopisować.

Kostniska Jednota strowješe nas ze słowom swjateho Pisma:

Bóh nadźije napjelń was ze wšěm wjeselom a měrom we wě-rje, zo byšće polnu nadźiju měli přez móc swjateho Ducha.

Wo wodaću hrěchow

(Wujimk přednoška na kublanskim dnju w Budyšinje)

Wučba wo wodaću hrěchow je centralna učba našeje křesćanskeje wěry. To drje někotryžkuli njewě. Ličba tych, kiž woprawdže wědza, wo čož so jedna w křesćanskej wěry, a kiž tež sami po pućach wěry chodza, je jara mała. Někotry sebi myslja, zo je hižom dobry křesćan, hdyž so wotwisny čuje wot wjetšeje mocy. To pak dawno hišće žane křesćanstwo njeje, přetož tajke namakamy tež w pobožnym pohanstwje a hewak zwonka křesćanskeje cyrkwe. Ně, žro a jadro našeje křesćanskeje wěry je wumóženje přez našeho Knjeza Jezom Chrysta. Dokelž je nas naš Zbožnik na křižu wumóhl, smy toho wěsći, zo so nam naše hrěchi wodawaju, kaž tež w cyrkwinskej spowědži Boha prosmy „přez jeho njedowuslědženu smilnosť a přez swjate, njezawinowane čerpjenje a wumrěće jeho lubeho Syna Jezom Chrysta“.

Wězo budže sej žadać wodaće hrěchow jenož hrěšnik. „Čłowjek być, rěka z hrěšnikom być. Křesćan być, rěka z wodaća hrěchow žiwy być.“ To pak každy njepřipoznawa. Moderny čłowjek džensa njewě wjele wo hrěchu, wón sebi myslja, zo je dobry po naturje. Wón drje móže pod zły wliw přińć. Ale hdyž so prawje wukubla a hdyž so wobstejnosť polěpšuju, so sam tež polěpšuju.

Tomu napřečo steji bibliski nahlad wo čłowjeku. „Mysl čłowjekow je zla wot mladosće.“ (1. Móž. 8, 21) „Z wutroby džeja zle mysle morjenja, mandželstwołamanja, kurwarstwa, padustwa atd.“ (Mat. 15, 19) Podobne namakaš pola Pawoła w listće na Romskich. „Woni su wšitcy wotstupili a wšitcy hrozni; žadyn njeje, zo by dobre činił, tež nic jedyn!“ (3, 12 po 14. psalmje) „Wšitcy su hrěšnicy a nimaju chwalby, kotruž před Bohom měć dyrbjeli!“ (3, 23) — „Ja njewěm, što činju; přetož nječinjju dobre, kotrež chcu, ale zle činju, kotrež nochtu.“ (7, 15)

Tež hdyž to chětro pesimistisce klinči a so naturskemu čłowjekej njelubi, tak je tola někotry to hižom nazhonil, haj wšak my wšitcy,

Telegram Kostniskeje Jednoty z Prahi pak je zmylka dla w Pomhaj Bóh, hdžež bě jako datum kublanskeho dnja 24. februara mjenowany, hakle džeń pozdžišo došo.

zo smy sebi přislubili a předewzali to abo tamne njerjaneho a njepřijomneho na přeco zatamać a wotstronić z našeho žiwjenja. A njeje so nam poradžilo, ale wšelake špatne wašnje je so nas jimało a snano nas dospoňnje zašmjatało. A hdyž Pawoł na kóncu 7. stawa praji: „Ja hubjeny čłowjek, što chce mje wumóc z čěla smjerće?“ je wón zawěrnje woprawdžitu nuzu cyleho čłowjestwa zwuraznił. Haj wšak, učba wo čłowjeskim hrěchu, wo přinarodženym hrěchu njeje žana morwa učba a dogma, ale zjawne nazhonjenje sprawného čłowjeka. A njeje za njeho žaneho drugeho puća, hač so ponižeć a pokorjeć a Jezom Chrysta dla prosyć wo wodaće.

A čłowjek móže so tróštować tajkich słowow kaž: „Štož ke mni přińdže, toho nochtu wustorčić!“ — „Pola njeho je wodaće hrěchow, tam je žiwjenje a zbožnosť.“

Wězo njesměmy hnadny dar wodaća hrěchow zlochka wzać. To njeje žana pobožna učba, ničo, štož je z tym wotbyte, zo smy jenož po pobožnym wašnju jónkróc abo dwójce z hosćemi za Božim blidom byli. Wodaće hrěchow sebi žada woprawdžite rozkaće a pokorjenje a sprawnu wolu, hrěchej dale „wotemrěć“, kaž so praji do cyrkwinskeje spowědneje modlitwy. Štož je wotemrělo, je morwe. To njerěka, zo je hrěch morwy. Tón njewotemrěje. Ně, my dyrbimy wotemrěć hrěchej, morwi być za njón, my njesměmy eksistować za njón.

(Skónčenje přichodnje)

Porjedženka. W poslednim čisle bě so pisało, zo je so w Klukšanskej wosadze nazběrało 1400 hr. Nic 1400,— hr., ale 14 000,— hr. je so w Klukšanskej wosadze w zašlym léće nazběrało.

Nakład Domowina. — Licenca č. 733. Wuchadza jónkróc za měsac. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hlowny zamołwity redaktor: superintendent G. Wirth - Njeswačidlski Čisć: III-4-9, Nowa Doba, čisćernja Domowiny w Budyšinje.

Cyrkwinska rozprawa za Budestecy

W léce 1958 bu w našim Božim domje wukrčenyh 96 džěci, a to 46 hólcow a 50 holcow.

Konfirměrowanych bu 102 džěci, 56 hólcow a 46 holcow. Wěrowanjow běše 35. — Na štyrjoch pohrjebniščach (Budestecy, Hornja Hórka, Džěžnikecy a Mnišońc) bu pochowanyh 33 mužow, 37 žonow, 1 morwonarodžene džěco; wšohromadže běše 71 pochowanyh. K Božemu blidu běše 3818 wosobow, 1271 mužow, 2547 žonow. Doma woprajenyh a tych, kiž při domjacych nutnosćach Bože wotkazanje swječiću, běše 77 mužow, 325 žonow, hromadže 402 spowědnych. Němskich spowědnych běše 3460, serbskich 358 wosadnych. W zašłym léce smy 66 němskich, 35 serbskich Božich službow měli; w nowotwarjenej kapale na pohrjebnišču w Džěžnikecach smy 15 Božich službow měli. — Bože wotkazanje smy swječili 72 raz za němsku, 21 raz za serbsku wosadu. Němske Bože služby wopytowaše w přerězku 400 wosobow, serbske Bože služby 52 wosobow.

Kolekty: 3936 hr. při krajnocyrkwinskich kolektach, 4148 hr. za našu wosadu, 2561 při zběrkomaj na dróhach.

Bóh Knjěz žohnuj dale našu wosadu a daj jej rosc a přiběrac na tym, kiž naša hlowa je, na Jezusu Chrystusu! F. Rösler

Bukecy. W léce 1958 je so narodžilo 41 džěci (1957 běše to 71), a drje 20 hólcow a 21 holcow. Sakrament swjateje krčenicy dósta 47 džěci. — Wěrowanjow běše 17 (1957: 28). Připowědanjow běše 25. — Zemrětych běše 54 (1957: 42). Najstarša njebočićka běše Hana Chrystiana Wittenbergowa, wobydlerka w Rachlowje, kiž běše 100 lét a 21 dnjow stara. Mjez tymi, kotrychž smy k poslednjemu wotpočinkej donjesli, běše tež naš njezapomnity doholětny dušowpastyr, knjěz superintendent Mjerwa. Spowědnych běše 1091 wosadnych, 422 muskich a 669 žónskich, a drje běše to 134 mjenje hač léto prjedy. Doma je so woprajilo 49 wosobow. — W aprylu budže jedne cyłe léto, zo je naša

wulka wosada bjez fararja. Cyrkwinske předstejerstwo a wosadni so wjesela, zo — da-li Bóh — farške městno so potom znowa wobsadži z dotalnym Hodžijskim fararjom Lazarjom, kaž nowy serbski superintendent na kublanskim dnju w Budyšinje wozjewi. Njeńdže tam, dokelž chce so sam přeměnić, ale dokelž su jeho tam wołali, wosebje serbskich naležnosćow a wobstejnosćow našeje wosady dla.

Hodžij. (Ličby w spinkomaj počahuja so na léto 1957) W léce 1958 je so wukrčilo 93 (108) džěci, 37 (47) hólcow a 56 (61) holcow. Konfirmandow běše 64 (77), 37 (40) hólcow a 27 (37) holcow. Wěrowanjow běše 21 (39) a připowědanjow 35 (53). Pohrjebow běše 60 (55), 32 muskich a 28 žónskich. Spowědnych běše 2232 wosadnych, a to běše 653 wjace hač léto prjedy! Mjez nimi běše 875 muskich a 1357 žónskich. K serbskej spowědži běše 62 wosadnych, 21 Serbow a 41 Serbowkow. (1957 běše to 28 Serbow a 45 Serbowkow.)

Njeswaćidlo. W našej wosadze mějachmy w léce 1958 77 krčěnjow, 16 wěrowanjow a 36 pohrjebow. 53 džěci bu konfirmowane. 1482 wosadnych pobu k Božemu blidu (léto prjedy 1703).

Rakecy. W zašłym léce so 75 džěci w našej wosadze wukrčichu, kiž ma 3674 dušow (léto prjedy 82) a to 37 hólcow a 38 holcow. Pačerskich džěci bě jich 46 (51). Wěrowanjow smy 39 (22) měli. Za Božim blidom so 1800 wosadnych (1999) zhromadžichu a to 564 (700) muskich a 1236 (1299) žónskich. Pochowali smy 63 (62) wosadnych, mjez nimi 28 muskich a 35 žónskich. Ze cyrkwyje je jich wustupiło 27 wosadnych (3). Pomhaj Bóh čitaja 140 Serbow. Naša smilna sotra je 4537 chorych a starych we wšěch wjeskach wopytała.

Džakownje a tež ponižnje na 10 lét (1948—1958) wosadneho žiwjenja wróčo hladamy: 1949 móžachmy swojej nowej mosaznej zwonaj, 1953 swoje nowe pohrjebnišćo, 1955 swój ponowjeny Boží dom poswjećić. Z našeje wosady je so k tomu wšemu ca. 52 000 hr. woprowalo! W zašłym léce nazběrachmy w Božich službach 4423 hriwnow, při zběrkach na dróhach 1405 hr., dalše dary za zwonk. misionstwo, GA-towarstwo Ochron. wosadu njemóžemy tu wšě mjenować. Džak wosebje wšěm swěrnym pomocnicam! — Zwjeselaca bě nam zhromadna jězba do Zhorjelca z Njeswaćidlskej wosady. Knjěz

biskop D. Hornig nas tam w cyrkwi Swj. Trojicy wutrobnje witaše. Wobdžělichu so na tutej jězbe 120 wosadnych. Tež na rjanym cyrkwiskim dnju w Slepom so nahladna ličba wosadnych zhromadži. Na 98 hłownych Božich službach so loni kusk mjenje wobdžělichu; bychmy so wosebje wjeselili, hdyž bychy naše pačerske džěci a naša młodžina porjadnišo kemši přichwatale! Džěci so w Rakečanskim Božim domje a tež w Stróži a we Wysokej porjadnje na kemšach zhromadžuja. Wjeselimy so tež, zo skoro wšě džěci (147 holcow a 128 holcow) na nabožnu wučbu chodža.

Njech nas wšitkich naš wulki zwón dale woła a napomina: Služće Knjezej z wjeselom, přichadžeje před jeho wobličo ze zradowanjom! Š.

Drježdžany. Naše poslednje serbske Kemše njeđzelu Okuli mějachy swój wosebity raz, wšak mějachmy spominać na štyrjoch lubyh njebočićkow, kotrychž je Bóh Knjěz w času wot poslednjeje Božeje služby w swj. adwence wołoał. Su to sčehowacy bratra a swěrní kemšerjo Kaltschmidt, Guda, Kalich. Krawc. Smy za nich po dobrym serbskim wašnju smjertne wopominanje swjećeli. Wšitcy běchu nam lubi a drozy, ale bratra Jana Kaltschmidta mamy tola wosebje wuzběhować, wšak běše wón načolnik Drježdžanskich ewangelskich Serbow a je léta dołho serbske Bože služby z wulkej lubosću prihotował. Hišće na posledku je so dał wozyć, jako wjace sam chodzić njemóžeše. Drježdžanscy a Lužiscy Serbjia so jemu za to džakuja do wěčnosće! — Za štwórc léta su štyrjo zemřeli, to je trochu wjele za Drježdžanskich Serbow, kotrychž tak a tak telko njeje kaž w prjedawšich časach, jako přeco dwaj serbskaj fararjej přińdžeštaj, jedyn přědujo, druhi spowědž a Bože wotkazanje dawajo!

Tak a tak wo tym řečachmy, hač je hišće hódnó, štyri króc wob léto w Drježdžanach serbske kemše wotměwać. Snano dosaha jenož trójce? Ale wšitcy přítomni so za to wuprajichu, při starym porjedže wostać a so štyri króc zeńć, a so wulcy zwjeselichu, jako jim předar, farar Lazar z Hodžija, wobkrući, zo su serbscy duchowni we Lužicy radlubje zwólniwi, jim tutu lubosć wopokazać a jim Bože slowo w lubej mačšćinje připowědać kaž dotal, Bohu k česći a našim lubym Serbam k wužitku.